

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Кафедра музично-інструментальної підготовки вчителя
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету мистецтв

А. В. Соколова

«16» _____ жовтня 2019 року

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Назва освітньої програми	Музичне мистецтво в закладах освіти
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Цикл дисципліни	Вибіркові навчальні дисципліни за вибором студента
Шифр за навчальним планом	1.4.1.9

АНСАМБЛЕВЕ ВИКОНАВСТВО

Загальна кількість годин –90	кредитів – 3
з них аудиторних – 30/12	позаудиторних –54/78
Курс і семестр (и) вивчення –	4 курс, 7 семестр

Харків – 2019 рік

Силабус розроблений на підставі навчальної програми «Ансамблеве виконавство», затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г. С. Сковороди протокол № 6 від «29» серпня 2019 року.

Розробник силабусу: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Данилюк Микола Миколайович; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя Мартиненко Іван Іванович.

Силабус затверджений на засіданні кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя

Протокол № 2 від «23» вересня 2019 року.

Завідувач кафедри, доктор мистецтвознавства, Калашник М. П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Силабус затверджений на засіданні кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

Протокол № 3 від «24» вересня 2019 року.

В.о. завідувач кафедри доктор педагогічних наук, Фомін В. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв

Протокол № 2 від «8» жовтня 2019 року.

Голова

(підпис)

Васильєва О. В.
(прізвище та ініціали)

1. Інформація про викладачів навчальної дисципліни

ПІБ викладача кафедри	Данилюк Микола Миколайович Мартиненко Іван Іванович
Посада	Данилюк М. М. – доцент кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Мартиненко І. І. – доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя
Науковий ступінь	Данилюк М. М. – кандидат педагогічних наук Мартиненко І. І. – кандидат педагогічних наук
Вчене звання	Данилюк М. М. – доцент Мартиненко І. І. – доцент
Наукові інтереси	Данилюк М. М. Музична освіта Слобожанщини, баянно-акордеонне, народно-інструментальне мистецтво України; Мартиненко І.І. – Популяризація української пісенної творчості Слобожанщини, аранжування творів для вокально-хорових колективів як фактор національної освіти студентської молоді України.
Навчальний корпус (адреса)	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, кафедра музично-інструментальної підготовки вчителя м. Харків, пров. Фанінський, 3, каб. 406, 49
Контакти, email	Данилюк М.М.– роб. тел. (057) 702-15-26, grotesk@ukr.net ; Мартиненко І.І.– моб. тел..+380679031597

2. Політика навчальної дисципліни.

Під час практичних занять студенти входять у атмосферу ансамблевого виконавства, з елементами створення та аранжування власного музичного твору, з дотриманням етичних та естетичних фахових стандартів. Студент добросовісно відвідує практичні заняття, не пропускаючи їх. Про відсутність за поважних причин доводить до відома викладача заздалегідь.

Вчасно, в установлені терміни студент готує відповіді на завдання, здає матеріали для захисту самостійної роботи. Якщо виконане завдання подається пізніше встановленого терміну, знімається 0,5 бала. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня постійно працює з навчальною і науковою літературою, відповідними електронними джерелами.

Викладач відповідає вимогам кодексу поведінки викладача, розуміє суспільну місію освіченого вчителя музичного мистецтва та вчителя інтегрованого курсу «Мистецтво», інтелектуала, громадянина, патріота відповідно до місії, мети за завдання університету. Запроваджує національну ідею, що сприяє національній самоідентифікації, оволодінню цінностями світової культури, загальнолюдськими надбаннями, формує здатності до самостійного мислення, самореалізації студента. Надмірно не завищує, не занижує вимоги контролю, не змінює критерії оцінювання.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни.

На вивчення навчальної дисципліни 1. 4. 9 « Ансамблеве виконавство» відводиться

три кредити. Пререквізити: філософія освіти, педагогіка, психологія, історія зарубіжної музики, теоретичні основи аналізу музичних форм, основний музичний інструмент, постановка голосу, хорове диригування, хорознавство.

Постреквізити: дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, здобуті після закінчення вивчення певної дисципліни: методика музичного виховання, педагогічна практика, музично-педагогічний практикум з дитячого музичного виконавства, хоровий клас, оркестровий клас.

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Ансамблеве виконавство» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

4. Характеристика навчальної дисципліни

У системі професійної підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва значення набувають профільні предмети, серед яких важливе місце займає ансамблеве виконавство, що несе в собі потужний внутрішній заряд для активації музичних здібностей студентів.

Специфіка ансамблевого виконавства студентів дозволяє сформувати, розвинути, вдосконалити риси та здібності особистості до високого рівня професійної майстерності, достатнього для гідної конкуренції на ринку праці, самопізнання, самовдосконалення, національної самоідентифікації, оволодінню цінностями національної та світової культури, формування здатності до самостійного мислення, самореалізації студента.

Метою курсу «Ансамблеве виконавство» (інструментальне виконавство, вокально-ансамблевий спів) є професійна підготовка інтелектуально розвинутих, висококваліфікованих фахівців, які повинні оволодіти практичними знаннями, вміннями та навичками у галузі інструментального та вокально-ансамблевого виконавства, в обсязі, необхідному для подальшої діяльності музиканта в якості артиста-ансамбліста та керівника ансамблю в концертно-виконавській, педагогічній та музично-просвітницькій практиці.

Завданням курсу є:

- оволодіння навичками ансамблевої гри;
- виховання єдиних технічних прийомів, музично-виконавських засобів та музичної інтонації;
- засвоєння ансамблевого репертуару;
- набуття навичок розуміння стилю та форми музичних творів;
- розвиток музичного смаку та закріплення навичок колективного читання нот з аркуша та транспонування;
- розвиток прискореного читання вертикальних і горизонтальних нотних структур, орієнтуючись на стереотипні графічні угруповання; сумісної ансамблевої роботи над єдиним способом артикуляційних прийомів, інтонації тощо;
- активізація міжпредметних зв'язків дисциплін музично-теоретичного та вокального циклу сольфеджіо, гармонія, аналіз музичної форми з метою кореляції музично-теоретичних знань у вокально-ансамблевому виконавстві;
- виховання свідомої творчої дисципліни та колективної відповідальності;
- виховання гнучкості та швидкості розумових та емоційних дій майбутнього вчителя музичного мистецтва, його професійної вмотивованості до ансамблевого виконавства;
- виховання музичного смаку студентів у галузі вокально-ансамблевого мистецтва;

- формування уміння самостійного добору інструментального та вокально-ансамблевого репертуару;
- відчуття національної ідентичності, громадянськості, самосвідомості, духовності, гуманізму, полікультурності, толерантності.
- формування, розвиток, вдосконалення рис та здібностей особистості до високого рівня професійної майстерності, достатнього для гідної конкуренції на ринку праці, самопізнання та самовдосконалення.

5. Програмні результати навчання за дисципліною «Ансамблеве виконавство»

Сформовані компетентності	Результати навчання за дисципліною	Методи оцінювання	Методи навчання
Володіння виконавськими (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційними, артистичними уміннями, демонстрація виконавської надійності учителя музичного мистецтва Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва.	Інтегрує і розрізняє знання про зміст методичного інструментарію музично-педагогічної діяльності вчителя мистецтва, вчителя музичного мистецтва, пояснює суть засобів і методів активізації мистецько-творчого розвитку учнів, виховання художньо обдарованої особистості Демонструє інтегровані професійні уміння (гра на музичних інструментах, спів, диригування); здатність до музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів; артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію) Знає та розуміє специфіку використання методів, способів, форм музично-педагогічної та музично-інформаційної діяльності вчителя.	Поточне оцінювання: Виступи на контрольних заняттях, заліках, екзаменах, конкурсах – фестивалях. Усний контроль: прослуховування,	Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання обов'язку і відповідальності, пред'явлення навчальних вимог до вивчення предмета. Методи наочно-слухового показу (демонстрація музичних творів), словесні методи (переклад художньо-образного змісту музики в словесну форму); метод «забігання» вперед і «повернення» до вже пройденого матеріалу, метод роздуму, міркування про музику, метод музичного узагальнення; спеціальні методи, що відносяться до різних видів музичної діяльності, ігри, тренінги, дискусії, метод «мозкового штурму», способи навчання, які спрямовані на розвиток різного роду умінь: слухати музику впродовж тривалого часу, аналізувати музичний твір, скласти словесну розповідь про його художній зміст.

Дотримання системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей у навчально-виховній та організаційній діяльності вчителя мистецтва, музичного мистецтва.	Здатність практично здійснювати керівництво ансамблем (ЗЗСО, позашкільні заклади мистецького спрямування).	Поточне оцінювання: Виступи на контрольних заняттях, заліках, екзаменах, конкурсах – фестивалях. Описові, кількісні та комбіновані методи: оцінки(текстова, кількісні, рівневі оцінки).	Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод аналогій, порівнянь, емоційний вплив викладача, інтерактив); творчі, тренувальні, практичні, технічні та пробні вправи, проблемно-пошукові;самостійна робота студентів.
--	--	---	---

Зміст навчальної дисципліни (інструментальне виконавство)

Змістовий модуль 1. Поняття «ансамбль» та специфіка ансамблевого жанру

Тема 1.1 Ансамбль і його значення в професійному становленні музиканта-педагога, виконавця та керівника. Визначення поняття «ансамбль». Основні форми ансамблевого музикування.

Тема 1.2 Апробація складу ансамблю

Визначення щодо складу ансамблю, враховуючи:

- технічні можливості учасників ансамблю;
- рівень підготовки;
- особисті якості та здібності.

Специфіка гри на інструментах ансамблю:

- особливості інструмента;
- специфіка звуковидобування.

Добір музичних творів для роботи з ансамблем. Аналіз обраних музичних творів.

Тема 1.3 Вивчення та індивідуальне виконання ансамблевих партій одного музичного твору по нотах.

Змістовий модуль 2. Ансамблеве виконавство

Тема 2.1 Вивчення та колективне виконання по нотах ансамблем одного або двох музичних творів в залежності від ступеню складності п'єси:

- настройка ансамблю та інтонація строю;
- узгодження аплікатури, аплікатура, як засіб музичної та технічної виразності;
- робота над штрихами, динамікою і якістю звуку, виразністю звучання;
- оволодіння різними стилями виконання, прийомами досягнення ритмічної пульсації;
- робота над інтонацією, над єдиним баченням, щодо трактування музичного образу творів, які вивчаються;
- виховання відповідальності, «партнерства», розвиток здатності чути себе «зі сторони»;
- індивідуальне виконання ансамблевих партій;
- колективне читання нот з аркуша;

- вивчення основних прийомів гри на інструментах ансамблю;
- індивідуальна та колективна робота над акомпануючими партіями;
- індивідуальна робота та колективна робота над сольними партіями;
- самостійне опрацювання партій ансамблю та їх коригування.

Зміст навчальної дисципліни (вокально-ансамблеве виконавство)

Модуль 1. Ансамбль як творчий колектив

Тема 1.1 Роль та значення ансамблевого співу в розвитку музичної культури.

Історія хорового співу. Вокальні багатоголосні партії. Поняття «ансамбль», «вокальний ансамбль», види ансамблів.

Основні поняття теми: а cappella, спірічуелс, ВІА (вокально-інструментальний ансамбль), вокальні джазові ансамблі, дует, тріо, квартет, квінтет.

Тема 1.2. Партії як складова ансамблю

Колектив співаків може називатися ансамблем лише за наявності в ньому декількох груп голосів, які називаються партіями. У цьому розумінні під терміном “партія” мається на увазі група однорідних голосів, які в унісон співають свою мелодичну лінію. Існує ще одне визначення цього терміна, під яким “партія” розуміється як частина твору, тобто записаний у нотному вигляді кожний окремий голос хорової партитури. Аналіз робіт з хорознавства свідчить, що характеристика хорової партії в значенні окремої співацької групи голосів колективу передбачає декілька аспектів, а саме розгляд діапазону, тембру, теситурних особливостей. Основні поняття теми: партія, дівізі, тип та вид хору, діапазон, партитура, аколада.

Тема 1.3. Вокально-темброва культура ансамблю

Культура ансамбліста передбачає не тільки ступінь освіченості (в музикантському і загальнокультурному сенсі), а й розвиток психолого-поведінкових особливостей кожного учасника ансамблю. Ансамбль у вокальному б ансамблі – це, перш за все повна узгодженість у виконанні між усіма учасниками колективу на основі активного, творчого донесення ідейно-художнього задуму твору. Для досягнення повноцінного ансамблю – єдиної, цілеспрямованої і гармонійної ансамблевої звучності – необхідно постійно вдосконалювати вокально-хорову культуру учасників ансамблю (домагатися від них співу з однаковою силою, стежити за тембровою злитістю звучання і чіткістю ритмічного ладу, чистою інтонацією по вертикалі і горизонталі).

Основні поняття теми: тембр, діапазон, співацьке дихання, «ланцюгове» дихання», манера, теситура, обертони.

Тема 1.4. Робота над дикцією в ансамблі

Літературна вимова при співі. Дикція – це виразне вимовляння слів, складів і окремих звуків. Мелодія пісні нерозривно пов'язана з текстом. Робота над звукоутворенням і прийомами звуковедення переплітаються з роботою над дикцією і фразуванням. Чітка артикуляція голосних, ясне промовляння приголосних і виразне фразування забарвлюють звучання хору, збагачують стрій, зміцнюють ансамбль. Чіткість дикції під час співу залежить від правильної вимови. Проте співацька дикція вирізняється від мови тим, що спів ґрунтується на голосних звуках, а приголосні вимовляються чітко і коротко. Виразна артикуляція не лише правильно формує звук або слово, а й стимулює роботу дихального апарату.

Основні поняття теми: акустичний стрій, артикуляційний апарат, дикція, орфоепія, редукований звук, асиміляція.

Тема 1.5. Поняття стрій в ансамблі

Поняття стрій має кілька значень. Це частота настроювання музичного інструмента, а також чистота інтонування у співі й під час виконання на струнних і духових інструментах. Співацький голос – унікальний нетемперований інструмент, який може відтворювати звуки, менші від півтону. Музичний слух сприймає висоту звука при

незначних відхиленнях від його висоти вниз і вгору до однієї восьмої тону, тобто в межах певної зони. Між зонами звук сприймається як фальшивий. Розвинутий музичний слух здатен вирізняти нормальні, високі й низькі інтонаційні відтінки. Завдяки зонності слуху стає можливим ансамблеве виконання – злиття неоднакових, але близьких за висотою звуків. Ансамблеве виконання нерозривно пов'язане з поняттям строю. Без строю в партії і між партіями не може бути ансамблю. Чистий стрій забезпечується правильним інтонуванням своєї партії кожним співаком, кожною партією і ансамблем у цілому.

Основні поняття теми: стрій, камертон, зонний стрій, темперований стрій, традиційний.

Модуль 2. Особливості роботи з вокальним ансамблем

Тема 2.1. Мелодичний стрій Мелодичний стрій – це послідовність музичних звуків, що йдуть один за одним у горизонтальному порядку, ще називають його горизонтально-мелодичним. Працюючи над чистотою інтонування в хорі або ансамблі, керівник повинен твердо знати правила інтонування інтервалів та застосовувати їх при вивченні партій. Але при цьому необхідно весь час пам'ятати про зв'язок кожного з основною мелодичною лінією. Часто труднощі інтонування пов'язані з теситурними умовами, особливо коли йдеться про високі звуки, які вимагають уміння користуватись верхнім (головним) регістром. Тонкі музично-слухові відчуття та навички точного інтонування найкраще розвивати під час акапельного співу. Вдосконаленню інтонації сприяють спеціальні вправи у вигляді мажорних та мінорних гам. Природно їх треба узгоджувати зі специфікою репертуару колективу. над мелодичним строєм проводиться як на роздільних заняттях партій, так і на спільних репетиціях. Основні поняття теми: мелодичний стрій, правила інтонування звукорядів, правила інтонування інтервалів.

Тема 2.2. Гармонічний стрій. Гармонічний, або вертикальний стрій – це правильне інтонування гармонічних інтервалів і акордів у творах акордової і гомофонно-гармонічної фактури викладу. Правильне інтонування мелодії кожного голосу сприяє правильному звучанню акорду, тобто вертикально-гармонічному строю. Під час поєднання партій точно вивірений горизонтальний стрій не завжди й не відразу дає бажане звучання акорду. Виконавці впродовж певного часу звикають до нових звукових сполучень і шукають необхідну інтонацію в нових умовах. Консонантність або дисонантність співзвуч, насиченість або прозорість викладу акорду – все це впливає на якість загального строю. Основні поняття теми: гармонічний стрій, гомофонно-гармонічна фактура, консонантність, дисонантність.

Тема 2.3. Специфіка ансамблевого співу. Ансамблева звучність складається з трьох основних елементів: ансамблю, строю, нюансів. В разі порушення одного з елементів ансамблевої звучності втрачається враження від сприймання твору, його кваліфікацію і ступінь готовності до концертного виконання слід саме за ансамблевою злагодженістю, чистотою інтонування і яскравістю й виразністю нюансів. В ансамблі голоси партитури виконуються групою співаків, що складають партії. Отже, партія і є ансамблем співаків, які мають майже однакові за тембром і діапазоном голоси. Ансамблевий спів переважає злиття індивідуальностей, вміння чути свою партію й колектив у цілому, підпорядковувати свій голос до загальної звучності, гнучко узгоджувати свої дії з діями співаків.

Основні поняття теми: унісонний, гармонічний і поліфонічний ансамбль, ланцюгове дихання, природний та штучний ансамбль, гармонічна фактура, гомофонно-гармонічна фактура.

Тема 2.4. Робота над твором для вокального ансамблю. Вивчення нових творів нерідко відбувається неправильно і тому стає важким і для диригента і особливо для колективу. Роботу з вивчення твору з ансамблем розділяють на три періоди: технічний, художній, генеральний (заключний). У першому періоді закладаються міцні основи з вироблення найголовніших елементів ансамблевої звучності, нюанси, проводиться установка темпів як загальних, так і для рухливих нюансів. У першому періоді необхідно подолати всі технічні труднощі у виконанні твору. До кінця періоду робота над твором повинна бути з

зовнішньої, технічної сторони абсолютно закінчена. Другий період роботи дає найширший простір для практичного здійснення художніх задумів диригента. Поряд з поглибленням і остаточної відшліфовуванням зовнішніх нюансів диригент дбає і про наповнення їх внутрішнім змістом, докладно роз'яснюючи ансамблю, що кожен нюанс повинен виразити, і спонукаючи не тільки технічно віртуозно виконати його, але зробити його змістовним і переконливим. Третій період роботи має завдання надати виконанню художню цілісність і завершеність. Цей період завершує всю раніше виконану роботу, удосконалюючи виконання твору до можливих меж. Основні поняття теми: мозаїчний розбір, фразування, художній задум, поетичні розходження

Тема 2.5. Засоби керування вокальним ансамблем. Диригування – це управління виконанням музичного твору. Диригентський жест – це засіб впливу на колектив виконавців. Вивчення диригентської майстерності починається зазвичай з придбання основних технічних навичок, з техніки диригування. Основні поняття теми: технічні засоби диригування, ауфтакт, засоби диригентської виразності, диригентська етика диригентської майстерності починається зазвичай з придбання основних технічних навичок, з техніки диригування.

Основні поняття теми: технічні засоби диригування, ауфтакт, засоби диригентської виразності, диригентська етика.

Розподіл годин/тем за видами занять (інструментальне виконавство)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Ус ьо го 84	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л .	п	л а б.	інд	с.р.		л	н	лаб	інд	с. р.
			15			27	45		6			3 9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 3
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Поняття «ансамбль» та специфіка ансамблевого жанру												
Тема 1.1 Ансамбль і його значення в професійному становленні музиканта-педагога, виконавця та керівника. Визначення поняття «ансамбль». Основні форми ансамблевого музикування	7		1			6	12		2			1 0
Тема 1.2 Апробація складу ансамблю	7		1			6	7		2			5
Тема 1.3 Вивчення та індивідуальне виконання ансамблевих партій одного музичного твору по нотах	11		5			6	5					5
Усього за 1 змістовим модулем			7			18	10		1			9
Змістовий модуль 2. Ансамблеве виконавство												
Тема 2.1 Вивчення та колективне виконання двох музичних			8			9	11		1			10

творів												
Усього за 2 змістовим модулем			8			9			1			9
<i>Усього годин</i>			15			27	45		6			39

Розподіл годин/тем за видами занять (вокально-ансамблеве виконавство)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					у тому числі					
		л.	пр./сем	лаб.	інд.	сам. роб.	л.	пр.	лаб	інд	сам. роб.	
	42		15			27	45		6			39
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 Ансамбль як творчий колектив												
Тема 1.1 Роль ансамблевого співу в розвитку музичної культури.	6		1			5	4					4
Тема 1.2. Партії як складова ансамблю.	7		2			5	4		1			3
Тема 1.3 Вокально-темброва культура ансамблю.	7		2			5	4		1			3
Тема 1.4. Робота над дикцією в ансамблі.	6		2			4			1			4
Разом за	26		7			19			3			16

модулем 1												
Змістовий модуль 2.Особливості роботи з вокальним ансамблем.												
Тема 2.1. Мелодичний стрій	2		1			1						5
Тема2.2. Гармонічний стрій.	2		1			1						5
Тема 2.3. Специфіка ансамблевого співу.	4		2			2			1			5
Тема 2.4. Робота над твором для вокального ансамблю.	4		2			2			1			5
Тема 2.5. Засоби керування вокальним ансамблем.	4		2			2			1			3
Разом за змістовим модулем 2	16		8			8			3			23
Усього:	42		15			27			6			39

Тематичний план семінарських/практичних занять(інструментальне виконавство)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	Форма проведення	Завдання для студентів до заняття
1.1.	Тема 1.1 Ансамбль і його значення в професійному становленні музиканта-педагога, виконавця та керівника. Визначення поняття «ансамбль». Основні форми ансамблевого музикування.	1	Обговорення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат).
1.2.	Тема 1.2 Апробація складу ансамблю	2	Повідомлення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат).
2.1.1.	Тема 1.3 Вивчення та індивідуальне виконання ансамблевих партій одного музичного твору	2	Обговорення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати

	по нотах. Тема 2.1 Вивчення та колективне виконання по нотах ансамблем одного або двох музичних творів в залежності від ступеню складності п'єси:			завдання (доповідь, реферат)
--	---	--	--	------------------------------

Тематичний план семінарських/практичних занять(вокальне ансамблеве виконавство)

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	Форма проведення	Завдання для студентів до заняття
1.1.	Тема 1.1 Роль ансамблевого співу в розвитку музичної культури	1	Обговорення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат).
1.2.	Тема1. 2. Партії як складова ансамблю.	2	Повідомлення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат).
2.1.1.	Тема 1.3 Вокально-темброва культура ансамблю. 1.4. Робота над дикцією в ансамблі	2	Обговорення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат)
2.1.2.	Тема 2.1. Мелодичний стрій	2	Повідомлення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат)
2.1.3.	Тема2.2. Гармонічний стрій.	2	Обговорення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат)
2.1.4.	Тема 2.3. Специфіка ансамблевого співу.	2	Повідомлення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат)
2.2.1.	Тема 2.4. Робота над твором для вокального	2	Обговорення	Опрацювати науково-інформаційні друковані

	ансамблю			джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат)
2.2.2.	Тема 2.5. Засоби керування вокальним ансамблем.	2	Повідомлення	Опрацювати науково-інформаційні друковані джерела, електронні джерела. виконати завдання (доповідь, реферат)

9.Контроль і оцінка результатів навчання

9.1 Види контролю.

Тематичний, модульний, семестровий

9.2Форми контролю:

Усне опитування (індивідуальне, фронтальне), співбесіда, термінологічний диктант. Анотація творів з навчального репертуару, виконання практичних завдань, (залік)

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2	Сума
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	100
40			60	

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, складання модульного контролю. Складання модульного контролю здійснюється в режимі практичного виконання ансамблевої програми, передбаченого для цього модуля (заліку).

Кількість балів за роботу на практичних заняттях та під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Основні форми контролю:

- виконання ансамблевих партій індивідуально;
- виконання музичного твору в складі ансамблю;
- читання нот з аркуша.

Допоміжні форми:

- концертні виступи – участь у концертних виступах у складі ансамблю;
- тест на готовність до просвітницької діяльності – виконання музичних творів у складі ансамблю у відкритих лекціях-концертах.

Всі форми контролю за засвоєнням відповідних знань, та якістю сформованості

умінь та навичок студентів з дисципліни «Ансамблеве виконавство» носять

практичний характер, а саме: художнє виконання музичних творів індивідуально та

у складі ансамблю.

Питання для заліку:

1. Назвіть види ансамблів
2. Як пізнаються голоси в ансамблі?
3. Які є види діапазону голосу?
4. Які є види вправ для дикції в ансамблі?
5. Назвіть види музичних строїв.
6. В чому полягає специфіка ансамблевого співу?
7. Які Ви знаєте засоби керування ансамблем?

10. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	«Відмінно»	A	довершене художнє виконання ансамблевих партій; успішне виконання завдань для самостійної роботи, передбачені навчальною програмою; творчий підхід у практичному використанні набутих компетенцій.
82 – 89	«Добре»	B	художньо переконливе виконання ансамблевих партій з незначними технічними помилками на високому рівні компетентності; успішне виконання завдань для самостійної роботи.
75 – 81	«Добре»	C	виконання ансамблевих партій з невеликою кількістю змістовних помилок, що забезпечило прояв необхідної компетентності; помірний рівень креативності у виконанні завдань для самостійної роботи.

69 – 74	«Задовільно»	D	виконання ансамблевих партій зі значною кількістю змістовних та технічних помилок; виконання завдань для самостійної роботи у обсязі, не меншому 50% і відповідає основним вимогам до їх повноти та якості виконання.
60 – 68	«Задовільно»	E	виконання ансамблевих партій, яке задовольняє мінімальні вимоги на низькому рівні компетентності; виконання завдань для самостійної роботи у обсязі, не меншому 50% і відповідає основним вимогам до їх повноти та якості виконання.
35 – 59	«Незадовільно»	FX	виконання ансамблевих партій зі значними художньо-технічними недоліками, що не задовольняє мінімальних вимог, але рівень якого можна підвищити самостійно;
1 – 34	«Незадовільно»	F	отримується у випадку неспроможності до виконання ансамблевих партій, демонстрації дуже низького рівня компетентності та потребує повторного вивчення курсу.

11.. Самостійна робота

Змістовий модуль I

Вивчити нотний текст ансамблевої програми, визначити структуру, технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання. Аналізувати музичний твір виразним мовленням.

Змістовий модуль II

Вивчити нотний текст ансамблевої програми. Аналізувати характерні риси кожного музичного твору. Визначити інтонаційні, динамічні та ритмічні особливості. Проаналізувати інструментовку виконуваних творів: функції інструментів ансамблю, діапазон звучання ансамблю, фактуру тощо. Визначити специфіку виконання творів різних епох, стилів, жанрів. Дослідити та порівняти інтонаційну, ладово-гармонічну структуру, ритмічні особливості виконуваних творів.

12.. Список основної та додаткової літератури (інструментальне виконавство):

Основна

1. Давидов М. Українське струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку // Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України: Тези Всеукраїнської науково-теоретичної конференції (2 грудня 2005 р.). – К., 2005. – С. 72–78.
2. Дубас О.І. Становлення та розвиток кобзарських шкіл в Україні (XVII-перша половина XX століття): Автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства О.І. Дубас. – Київ, 2002. – 20 с.
3. Лисенко М. В. Народні музичні інструменти на Україні / М.В. Лисенко. – К.: Мистецтво, 1955. – 62 с.

4. Мандзюк Л.С. Історичні основи виникнення та ствердження ансамблевого виконавства на бандурі / Л.С. Мандзюк // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Академічне народно-інструментальне мистецтво України ХХ-ХХІ століть”. – К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2003. – с. 100-101.
5. Міхєєв Б.О. Система гам та арпеджіо для чотириструнної домри / Б.О. Міхєєв. – Харків, 1996. – 41 с.
6. Основи викладання мистецьких дисциплін: Навч. посіб./ За заг. ред. О.П. Рудницької.– К., 1998. – 183 с.
7. Падалка Г.М. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти. – Херсон: ХДПІ, 1995. – 104 с.

Додаткова:

1. Басурманов А. Баянное и аккордеонное искусство. 3-е изд. – М., 2003.
2. Варавина Л., Леденев Ю. Вопросы методики и теории исполнительства на народных инструментах. Ростов н/Д, 1998. – 71 с.
3. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): Підручник для вищ. та серед. навчальних закладів. [текст] / М. Давидов. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 418 с.
4. Дедюх Л. Роман Гриньків [текст] / Л. Дедюх // Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа) : Підручник для вищ. та серед. навчальних закладів. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – С. 284-285.
5. Єргієв І. Д. Український «модерн-баян» – феномен світового мистецтва [Навч. посібник для вищих муз. вищ. навч. закладів] / І. Д. Єргієв. – Одеса : Друкарський дім. – 2008. – 168 с.
6. Семёнов, В.А. Современная школа игры на баяне/ В.А. Семёнов. – М.: Музыка, 2003
7. Теплов Б.М. Психология музыкальных способностей // Избранные труды в 2-х т. – М.: Педагогика, 1985. – Т.1. – С.42 –222.

Список основної та додаткової літератури (вокальне ансамблеве виконавство):

Основна

- 1.Карпенко Є. В. Диригентсько-хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія 1” ЛТД, 2001. 109 с.
- 2.Овчаренко Н. Основи вокальної методики : наук.-метод. посіб. / Н. Овчаренко. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. 116 с.
- 3.аболотний І. П. Основи Хорознавства. Суми: ВВП „Мрія -1” ЛТД, 2006. 180 с.
- 6.Пляченко Т.М. Методика роботи з вокальним ансамблем : робоча програма навчальної дисципліни [для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво» напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів» першого (бакалаврського) освітнього рівня] /Т.М. Пляченко. К. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 37 с. (нормативний документ).
- 8.Польская И.И. Камерный ансамбль: история, теория, эстетика : моногр. / И.И. Польская. Х. : ХГАК, 2001. 396 с.
- 9.Черникова С.В. Генезис эстрадного вокально-ансамблевого исполнительства и пути его профессионализации: автореф. дис. . канд. искусствоведения : спец. 17.00.03 «Музыкальное искусство» /С.В. Черникова. Х. : ХГУИ, 2008. 21 с.
10. Юцевич Ю.Є. Музыка : словник-довідник / Ю.Є. Юцевич. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2003. 352 с.

Додаткова:

1. Білаш О. «Два кольори» (перекладення для вокального ансамблю);
2. Білаш О. «Молдаваночка» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);
3. Білаш О. «Розійшлись дві стежки» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);
4. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради: дис. ... канд. мистецтвознавства / Н. В. Дрожжина; ХДУМ ім. І. П. Котляревського. Х., 2008 186 с.
5. Дей О. І. Народнописанні жанри / О. І. Дей. Київ : Музична Україна, 1977. 108с.
6. Верменич В. «Чорнобривці» (перекладення для соліста й мішаного вокального ансамблю);
7. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця: Теоретичні та естетичні аспекти / Ольга Катрич. К., 2000. 99 с
8. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови / О. Козаренко. Львів, 20019.
- Прохорова Л. В. Українська естрадна вокальна школа: Навчальний посібник / Л. В. Прохорова. Вінниця, 2006. 345 с.
9. Л. Лара «Гранادا»; 11. В. Моцарт речитатив и дуэт Сюзанны и графини из оперы «Свадьба Фигаро»;
10. В. Моцарт дуэт Сюзанны и Дон Жуана из оперы «Дон Жуан» ;
12. Ешпай А. «Криниці»;
13. Ф. Мельденсон Пісня до музиці драми В.Гюго «Рюн Блюз»
14. Новіков А. «Ясний місяць»;
15. Пляченко О. «Дівоча весна»;
16. Пляченко О. «Чарівниця»;
17. GohnRutterNativiticerol;
18. Поклад І. «Чарівна скрипка»
19. Шамо І. «Три поради»;
20. В. Шуберт «Счастье»
21. Укр. нар. пісня в обр. М.Леонтовича «Над річкою бережком»;
22. Укр. нар. пісня в обр. М.Леонтовича «Гаю, гаю, зелен розмаю»
23. Чайковський П. «Дует Поліни та Ольги»
24. Шуберт Ф. «Молитва»

Інтернет-ресурси

1. <http://www.wdl.org/ru/> — Світова цифрова бібліотека.
2. <http://www.europeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
3. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> — Національна парламентська бібліотека України.
4. <http://www.ukrbook.net> — Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
5. <http://www.nbuv.gov.ua> — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
6. <http://korolenko.kharkov.com> — Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
7. <http://www.twirpx.com/files/art/music> — Музичне мистецтво-все для студента.